

17.03.2018 Mina Laamo ja Päivi Kettunen / Hakemus: S/2659/17

Koulutusapuraha / koulutusraportti:

Plus Camerimage workshops 2017

Käyttöaika: 13.-16.11.2017

Osallistuimme Bydgoszczissa, Puolassa ajalla 11.-18.11.2017 järjestettävään Plus Camerimageen, joka on osa elokuvaamiseen keskittyvää Camerimage elokuvafestivaalia. Osallistuimme seminaareihin ja kävimme kuuntelemassa tekijäpuheenvuoroja, jotka keskittyivät suurimmalta osin elokuvaamiseen. Lisäksi katsoimme muutamia elokuvia silloin kun muulta ohjelmistolta ehdimme.

Yksi tekijäpuheenvuoro oli Amerikan arvostetuimpiin dokumentaristeihin lukeutuva Frederick Wisemann. Katsoimme ensin hänen uusimman elokuvan: *Ex Libris: New York Public Library*. Näytöksen jälkeen Wisemann puhui työskentelymetodeistaan (kuvaamisesta ja leikkaamisesta) sekä näkemyksistään dokumenttielokuvan luonteesta. Wisemann on tunnettu tarkkailevasta (cinema verite) elokuvan tekemisen tavasta. Wisemann ei juurikaan puutu tapahtumien kulkuun vaan viettää todella paljon aikaa seuraten kameran kanssa tilanteita eräänlaisena "sivustakatsojana". Esim. Wisemannin uusin elokuvan *Ex Libris* on kuvattu kokonaan New Yorkin kirjastoissa. Valtavasta materiaalmäärästä Wisemann alkaa sitten perata "olennaisia" kohtia karsimalla kaiken turhan ja vähemmän tärkeän. Näin Wisemann lähestyy elokuvan "ydintä" kerros kerrokselta - leikkaaminen on siis jatkuvaa luopumista, jotta materiaalista suodattuu ja jää jäljelle se kaikkein tärkein.

David Lynch puhui suhteestaan *Twin Peaks* tv-sarjan uusimpaan kauteen, elokuvan tekemiseen ja elokuvamusiikkiin. Valitettavasti keskustelu tuntui aika pintapuoliselta. Lynch saattaa olla liian suuri maailmantähti, jotta hän todella olisi antanut itsestään jotakin enemmän. Kiinnostavinta oli hänen näkemyksensä elokuvan tekemisen arvoitukseisuudesta, siitä, että teos tarjoaa ratkaisut siihen, miten se tulee valmistaa: Elokuva rakentuu fragmenteista, jotka *tuntuvat* liittyvän aiheeseen. Ts. vastauksia ei pitäisi etsiä projektin ulkopuolelta. Tämä melko filosofinen ajatus on kuitenkin kiinnostava sikäli, että vaikka se ei anna tarkkoja ohjeita *mitä* tehdä, se kuitenkin avaa ajatuksia siitä, *miten* elokuvaa pitäisi tehdä. Ymmärrämme Lynchin näkemyksen, joka korostaa herkkyyttä sille mitä on tekemässä. Näkemys antaa myös tilaa ja arvoa niille tekemisen vaiheille, kun "ei vielä tiedä" mitä ja miten tehdä, mutta on joku intuitiivinen ajatus siitä, mitä kohti on menossa. Niitä hetkiä ja vaiheita ei tulisi pelätä tai kartella, sillä ne ovat usein hedelmällisimpiä työvaiheita.

Värimäärittelyyn liittyvä seminaari (Seminaari: Up.grade Seminar: Human Vision & Color Pipelines with Laurens Orij & Professor Andrew Stockman) keskittyi suurelta osin ihmissilmän ja näön toimintaan, ja miten sitä tulisi huomioida ja ymmärtää elokuvan värimäärittelyä tehdessä. Tämä ihmissilmän fysiologiaan ja toimintamekanismeihin sekä värinäköön liittyvä luento oli todella kiinnostava, ja avasi myös mustavalkoisen kuvan suhdetta värikuvaan. Mieleen jäi mm. havainnollistava esimerkki hedelmälaatikosta: Mustavalkoisena kuva välittää lähes kaiken saman informaation kuin värikuva. Pystyimme tunnistamaan ja erottamaan hedelmät. Ts. väri antaa hyvin vähän lisää informaatiota.

Pystyimme mustavalkoisesta kuvasta sanomaan oliko omena punainen vai keltainen. Luennon toinen osa oli tekninen ja liittyi värimäärittelyn erilaisiin mahdollisuuksiin.

AFC seminaarissa oli puhujina elokuvaajat Caroline Champetier, Pierre-Hugues ja Pascal Lagriffoul, jotka kuvaamiensa elokuvien ja niistä näytettyjen klippien osalta puhuivat työstään elokuvaajina sekä työskentelytavoistaan. Erityisesti Caroline Champetierin työnäytteet ja metodit olivat todella kiinnostavia. Champetier ohjasi katsojan huomiota värin kautta, mutta myös liikkeen kautta. Hän osasi hyvin avata esimerkinsä. Värin ja liikkeen merkitys kuvassa tuli hyvin selkeästi esiin. Hän puhui myös läheisestä yhteistyöstään ja työtavoistaan lavastajan kanssa.

Yksi merkittävä referenssielokuva meille omaa tekeillä olevaa elokuvaamme varten oli katsomamme Todd Haynessin ohjaama ja Edward Lachmanin kuvaama *Wonderstruck* (2017). Elokuvassa on käytetty sekä mustavalkoista kuvaa ja värikuvaa. Tästä inspiroituneena keksimme kuinka meidän tulee rakentaa tulevan elokuvamme (työnimi: *Kaipaus - Goodbye to It All*) kaksi eri maailmaa / tasoa. Ehdottomasti Puolassa viettämiemme päivien suurin anti olivat keskustelut, joita kävimme yhdessä ohjaajana ja kuvaajana siitä mitä olimme nähneet, kuulleet ja kokeneet. Asioiden, teemojen ja lähestymistapojen käyminen läpi yhdessä oli vieläkin tehokkaampaa kuin jos olisimme käyneet kuuntelemassa / katsomassa elokuvat, puheenvuorot ja seminaarit yksin.